

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-586573-X/07/WW

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 22/04/2008r.

Pani
EWA KOPACZ

MINISTER ZDROWIA

Szanowna Pani Minister

Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymuje skargi członków rodzin i opiekunów prawnych osób przebywających w całodobowych oddziałach psychiatrycznych i zakładach opieki długoterminowej kwestionujące ograniczenia czasowe udzielania przepustek osobom przebywającym w tych zakładach.

Ograniczenie to zostało wprowadzone zarządzeniem nr 57/2007/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 19 września 2007 r. w sprawie określenia warunków i realizacji umów w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień. Zgodnie z § 26 pkt. 4 powołanego zarządzenia, w całodobowych oddziałach psychiatrycznych i leczenia uzależnień możliwe jest udzielanie zgody na przepustkę pacjenta na okres do trzech dni, a w uzasadnionych przypadkach, w związku z wydarzeniami losowymi - do siedmiu dni. W psychiatrycznym zakładzie opieki długoterminowej (opiekuńczo-leczniczym lub pielęgnacyjno-opiekuńczym) przepustka może być wydana na okres do 30 dni. Łączny czas przebywania na przepustkach nie może przekraczać 25% czasu trwania hospitalizacji, a w psychiatrycznym zakładzie opieki długoterminowej nie może przekraczać 8% (30 dni) okresu rozliczeniowego (okresu roku kalendarzowego).

Powyższe ograniczenie czasowe pozostaje w kolizji z art. 14 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 11 l.poz. 535 ze zm.), który nie wprowadza żadnych limitów ograniczających czas pobytu pacjentów na przepustce. Zgodnie z tym przepisem, osoba z zaburzeniami psychicznymi leczona w szpitalu psychiatrycznym może uzyskać zgodę na okresowe przebywanie poza zakładem bez wypisywania jej z zakładu, jeżeli nie zagraża to jej życiu lub życiu i zdrowiu innych osób i

uzyska zgodę ordynatora. Stosownie do art. 3 pkt 2 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego przepis art. 14 ustawy stosuje się również do oddziału psychiatrycznego w szpitalu ogólnym, kliniki psychiatrycznej, sanatorium dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz innego zakładu opieki zdrowotnej, sprawującego całodobową opiekę psychiatryczną lub odwykową, niezależnie od podmiotu, który je utworzył i utrzymuje.

Zważyć należy nadto, że zarządzenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia -jako akt o charakterze wewnętrznym w świetle art. 87 konstytucji RP - nie może dotyczyć jakichkolwiek podmiotów, które nie podlegają organowi wydającemu taki akt, a zatem stanowić podstawy decyzji wobec obywateli.

W związku z powyższym na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r, nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister o podjęcie w ramach posiadanych uprawnień nadzorczych działań zmierzających do zbadania legalności omawianych przepisów zarządzenia nr 57/2007/DSOZ.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich